

Speeches

Inleiding bij het in ontvangst nemen van het eindrapport EVA 2

Basistekst

Deze tekst kan niet worden
beschouwd als verslag van de rede.
Alleen de *uitgesproken* tekst geldt.

**Inleiding door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
de heer dr. C.P. Veerman, bij het in ontvangst nemen van het
eindrapport EVA II, op donderdag 11 december 2003 in Den Haag.**

Dank voor dit eindrapport. Voor de volledigheid: dit is de publieksversie van de resultaten van het onderzoek. Met de afronding van deze wetenschappelijke evaluatie van het schelpdiervisserijbeleid is een belangrijke stap gezet in het beleidsproces. Deze evaluatie is bekend onder de naam EVA twee, omdat in 1998 al een eerste tussentijdse evaluatie werd afgesloten. We gaan dus niet over één nacht ijs. Daarvoor zijn er te grote belangen in het spel. Het gaat om de schelpdiervisserij als bedrijfstak én om de natuur als maatschappelijke waarde. Natuur en visserij zitten elkaar nog wel eens in de weg. Vooral ook in de beeldvorming. Dankzij EVA II is ons beeld nu scherper en duidelijker geworden, en meer gefocust op waar het werkelijk om gaat. We weten nu beter hoe natuur en visserij zich tot elkaar verhouden.

Afgaand op de resultaten van dit onderzoek, zie ik kansen voor een duurzame schelpdiervisserij in de toekomst. Een visserij die geen onomkeerbare schade aan de natuur toebrengt. Zo'n evenwicht tussen de verschillende belangen ontstaat niet vanzelf; daarin moeten alle betrokkenen investeren. Maar eerst moet worden nagegaan welke inzet dan gevraagd zal worden van betrokkenen. En ik wil ook eerst uitzoeken met welke maatregelen een vitale schelpdiervisserij kan worden behouden. Ook in het licht van de Europese regelgeving; we hebben ons bijvoorbeeld te houden aan de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het gaat er uiteindelijk om dat deze sector rendabel kan blijven werken. Nogmaals: zonder onomkeerbare schade aan de natuur toe te brengen. Dus ik doe een dringend beroep op het visserijbedrijfsleven - maar ook op de natuurbeschermingsorganisaties - om hierover mee te denken. Iedereen is uitgenodigd om deel te nemen aan de maatschappelijke consultatieronde die nu volgt.

Het kan duurzamer en het móet duurzamer in de schelpdiervisserij. Uit dit onderzoek blijkt dat het beleid van beheerst vissen tot enkele successen heeft geleid. Er zijn dus lichtpuntjes, zoals de voorzichtige toename van het aantal scholeksters, het forse herstel van de mosselbanken en het lichte herstel van het zeegras. Deze positieve ontwikkelingen zijn te danken aan een combinatie van overheidsbeleid en eigen verantwoordelijkheid van de sector. Maar we hebben het gewenste evenwicht tussen natuur en visserij nog niet op alle terreinen bereikt. Uit dit onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat we ons hebben vergist in de hoeveelheid voedsel die voor vogels gereserveerd moet zijn. Die hoeveelheid moet groter zijn dan we dachten. We hadden weliswaar goed berekend wat ze eten per dag, maar we hadden ons niet gerealiseerd dat er dan drie keer zoveel voedsel 'in omloop' moet zijn in het ecosysteem. Een ander geconstateerd probleem, waarover de discussie al een tijdje loopt, is het effect van de mechanische kokkelvisserij op het slibgehalte in de bodem. Dat effect is op korte termijn groot; er ontstaat een slibarme bodem. Op langere termijn is dit effect overigens onzeker. Het laatste hete hangijzer dat ik wil noemen: met dit onderzoek is

het effect van de hoeveelheid mossels op de hoeveelheid eidereenden vastgesteld. Tot slot wil ik een belangrijke conclusie van dit onderzoek toelichten, omdat daarmee de onderzoeksresultaten worden genuanceerd. Dat is de bevinding dat niet alleen de schelpdiervisserij het ecosysteem in de kustgebieden beïnvloedt, maar dat er ook andere factoren een rol spelen. Bijvoorbeeld de temperatuurstijging en de toestand van het water, dat dankzij het gevoerde milieubeleid schoner is geworden.

Afgaande op de onderzoeksresultaten en alles overwegende is mijn conclusie dan ook, dat dit rapport niet zondermeer aantoont dat de kokkelvisserij moet verdwijnen om de natuur te redden. Het ziet er eerder naar uit dat duurzame vormen van schelpdiervisserij de toekomst hebben. Ik ben dan ook blij dat zowel de visserijsector als de natuurbeschermingsorganisaties steeds betrokken zijn gebleven bij het onderzoek. Nu kunnen we samen de volgende stap zetten. Visserij en natuurbeschermingsorganisaties zijn betrokken via de beleidsadviesgroep, die onder leiding staat van mevrouw De Jong. Zij zal iedereen aan boord moeten zien te houden. Wat dat betreft zal ze goed werk kunnen doen. Ik dank haar nu alvast hartelijk voor haar inzet.

En hoe gaan we nu verder? Binnenkort start, zoals ik al zei, een maatschappelijke consultatieronde. Daarna wil ik alle inbreng verwerken in een nieuw beleid voor de schelpdiervisserij, dat ik komend jaar zal presenteren.

Tot slot wil ik mijn waardering uitspreken voor iedereen die heeft meegewerkt aan het tot stand komen van dit onderzoeksresultaat. Een hele batterij onderzoeksinstituten heeft eendrachtig samengewerkt: Alterra, het Nederlands Instituut voor Visserij Onderzoek (RIVO), het Rijksinstituut voor Kust en Zee (RIKZ) en het Rijksinstituut voor Zoetwater en Afvalwaterbehandeling (RIZA). Dit rapport is het klinkende resultaat van de goede samenwerking tussen deze instituten. Het biedt nieuwe kennis en het is een objectieve basis voor nieuw beleid. Ook wil ik de Audit commissie, onder leiding van professor Wolff, bedanken. Ik ben u allen zeer erkentelijk voor uw inspanningen. En ik hoop dat dit onderzoek een gezonde basis zal bieden voor visserij en natuur in de toekomst.

Dank u wel.

· [Reageren](#)
· [Homepage](#)